

אליהו" ויעסוק בדברי תורה, ושירות ותשבחות ואחר כך ישן פ"ה.

שחרית חול המועד

- א.** בימי חוה"מ ויו"ט אחרון אומרים הלל בדילוג ובלא ברכה תחלה וסוף. וטעם הדבר שבסוכות גומרים את ההלל בכל יום, משום שבסוכות כל יום חלוק מיום קודם בקרבנותיו, משא"כ בפסח שבכל יום קרבנותיו שוים ליום הקודם. א. ועוד משום דביום שביעי של פסח טבעו המצרים, וכתוב בנפול אויבך אל תשמח, וכמו שאמר להם הקב"ה למלאכים: מעשה ידי טובעים בים ואתם אומרים שירה, וכיון שביו"ט אחרון אין גומרים ההלל, גם בחוה"מ אין גומרים, שלא יאמרו שימי חוה"מ עדיפים מיו"ט, ויבואו לזלזל ביו"ט. ג. ועוד, שבפסח אין חיוב מצה רק ביו"ט ראשון, משא"כ בסוכות חייבים בסוכה ולולב כל הימים. ג.
- ב.** אחר ההלל אומרים קדיש תתקבל^ד, ואח"כ פותחין ההיכל להוצאת ס"ת, ובימי חוה"מ אין נוהגים לומר בריך שמייה אפי' שיש בו מוסף. ה.

עיונים והארות

פסח כמו בסוכות, לפי שעדיין לא נתקשרו קשר שלם באמונה העליונה בכלל כמו שנתקשרו אחר כך, כי בשני ימים ראשונים שלום בכל, ושלש מעלות הרובצים על הבאר בחיבור אחד. אבל בשאר הימים לא זכו עדיין ישראל להשתלם בהם, כי עדיין לא ניתנה תורה המחברת ביניהם, ולפיכך אין גומרים בהם את ההלל. אבל בימי החג, שכבר זכו ישראל לקבל התורה, כל הימים העליונים שהם על ישראל לעין כל, בסוד שבעה ענני כבוד, והכל בחיבור שלם, לפיכך גומרים את ההלל.

ד. לבוש. כה"ח (סי' תצ ס"ק יט).

ה. כן הוא המנהג מזמן מו"ר המקובל האלקי ראש הישיבה כמוה"ר מרדכי שרעבי זצוק"ל. עי' ברב פעלים (ח"ג סוד ישרים סח) שהביא מדברי מרן החיד"א שאין אומרים אותו אלא בשבת,

פח. כף החיים (שם ס"ק יא).

א. בגמ' בערכין (י.) איתא לגבי אמירת הלל "מאי שנא בחג [הסוכות] דאמרינן כל יומא, ומאי שנא בפסח דלא אמרינן כל יומא? דחג חלוקין בקרבנותיהן, דפסח אין חלוקין בקרבנותיהן. שו"ע (סי' תצ סעי' ד).

ב. ב"י (שם).

ג. כל בו (סי' נב).

והשל"ה (מסכת פסחים, מצה שמורה קנו) כתב, שאף שנכנסו ישראל לקדושה בחג הפסח, עדיין לא נתקשרו לגמרי בקדושה עד אחר שספרו ימי הספירות, שהם כאשה הסופרת ימי ליבון, ואחר כך היה הזיווג והתקשרות, דהיינו קבלת התורה, כמו שכתב הזוהר (ח"ב קפב, ב) שמתעם זה אין גומרים ההלל בכל שבעת ימי

- ג. מוציאין שני ספרים, בראשון קוראים שלשה קרואים בפרשיות הפסח, ואין אומרים קדיש אחר ס"ת ראשון. והעולה הרביעי קורא בס"ת שני בקרבנות מוסף שבפרשת פנחס בכל יום, ומתחיל מ'והקרבתם', וכו' עד סוף הפיסקא.¹
- ד. סדר הפרשיות של ימי הפסח: משך תורא, קדש בכספא, פסל במזדברא, שלח בוכרא. והיינו שביום ראשון קורין משכו וקחו לכם צאן, וביום שני שור או כשב או עז, ובשלישי קדש לי כל בכור, וברביעי אם כסף תלוה, ובחמישי פסל לך שני לוחות אבנים, ובשישי וידבר וכו' במדבר סיני ויעשו בני ישראל את הפסח במועדו, ובשביעי פ' בשלח מתחילתה עד כי אני ה' רופאך, ובשמיני [ביו"ט שני גלויות בחו"ל] קורין כל הבכור אשר יולד. וזה הסדר לא ישתנה אלא כשחל יום ראשון של פסח ביום חמישי, שאז ביום שבת שהוא יום שלישי של פסח קורא פרשת ראה אתה אומר אלי פסל לך, ובימי ראשון, שני, ושלישי, קורין: קדש, בכספא, במזדברא.²
- ה. אחר קריאת הרביעי אומרים חצי קדיש³. ומנהג ק"ק חסידים בית אל להחזיר הס"ת מיד לאחר הקדיש שלאחר קריאת התורה גם בימי חוה"מ.⁴

עיונים והארות

ושאר הפרשיות קוראים כסדר כתיבתם בתורה ויש בהם מענינו של פסח.

ח. ב"י בשם רבינו ירוחם, מג"א (ס"ק ד). כה"ח (שם ס"ק ה"ו).

ט. ועי' בספר דברי שלום (מנהגי בית אל אות כב) שכתב וז"ל: ביום שיש בו קריאת ס"ת, אחר קדיש של הקריאה מחזירין הס"ת למקומו ואומרים אשרי ובא לציון. והובא בכה"ח (סי' קלה ס"ק ב) וז"ל: וכן הוא מנהג בית אל יכב"ץ שתיכף אחר הקריאה קודם אשרי ובא לציון מחזירין הס"ת למקומו בין בחול בין ר"ח בין חוה"מ, רק בשבת ויו"ט אחר אשרי. עכ"ל. וכתב שם הכה"ח שכן הוא ע"פ דעת רבינו האריז"ל, כי זה לשונו בשעה"כ (דרוש ב מקריאת התורה, דף מט ע"א), והנה הארה זו אינה נשארת כן רק לפי שעה,

והאריך שם לומר שאין חסרון לאומרו גם בימות החול, אלא שכיון שכן כתב מרן החיד"א, אין נוהגין לאומרו בימי החול. ומ"מ כתב שאפשר שטעם הדבר לימנע מלאומרו בחול מפני שאומר בתחלת הבקשה "ברוך כתרך ואתרן", ודבר זה מורה על יום שיש בו הארה גדולה של כתר, והוא שבת ויו"ט שאומרים בו מוסף שיש בו קדושת כתר, ולפ"ז בר"ח שיש במוסף קדושת כתר אומרים אותו. עכ"ד.

1. שו"ע (סי' תצ סעי' ו).

2. שו"ע (שם סעי' ה).

וטעם קריאת פרשיות אלו, כתב הר"ן במגילה לפי שביום הראשון קוראים על עניני קרבן פסח, וביום השני יש בו פרשת ספירת העומר שמתחילין למנות היום, ובשביעי קוראין פ' בשלח שנאמרה בו ביום בזמן יציאת מצרים,

חול המועד

- א.** אין אומרים תיקון לאה בחול המועד של פסח ויזהר בכל חול המועד לעסוק בתורה ובמוסר, כי לא ניתנו שבתות ומועדים אלא לעסוק בהם בתורה:
- ב.** חז"ל אסרו עשיית מלאכה בחול המועד, אמנם יש סוגי מלאכות שמותרות, והם חמשה: א. דבר האבד אם לא יעשנו עתה. ב. צרכי המועד אוכל נפש אפילו מעשה אומן, או מעשה הדיוט לשאר צרכי המועד. ג. עבודת פועל עני הצריך לשכרו כדי לקנות אוכל לחג. ד. צרכי רבים. ה. מעשי הדיוט לעצמו. וכיון שהמלאכות האמורות הותרו בתנאים המפורטים לפרטים רבים בשולחן ערוך, לכן הנצרך לכך יעשה שאלת חכם.

עיונים והארות

- ואח"כ חוזרין ומתעלמין בפנים כמתחילה, ולכן י. בא"ח (שם אות מג).
- תיכף אחר הקריאה סוגרין הספר תורה ומחזירין אותו למקומו תוך ההיכל. ע"כ.